

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.984/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 2 maart 2006 door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005", heeft op 21 maart 2006 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ¹, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe een aantal wijzigingen van uiteenlopende aard aan te brengen in het provinciedecreet van 9 december 2005.

Luidens de memorie van toelichting wordt met die wijzigingen beoogd:

- "- de kiesdistricten voor de provincieraadsverkiezingen op een klare wijze vast te stellen door middel van een bijlage bij het decreet;
- ten aanzien van de installatie van de provincieraad beter rekening te houden met de eventualiteit dat de provincieraad, ingeval van betwisting en daaropvolgend ongeldig verklaring van de verkiezingen, niet van rechtswege samen kan komen op de in het provinciedecreet vastgestelde datum;
- in een sanctie te voorzien voor verkozenen die bij de voordracht van de voorzitter van de raad of van de gedeputeerden meer dan één akte van voordracht zouden ondertekenen;

⁽¹⁾ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsnormen.

- een regeling uit te werken die het mogelijk maakt dat verkozenen op eenzelfde lijst meer dan één fractie vormen uiterlijk bij de installatie van de provincieraad, om zo tegemoet te komen aan de gevolgen van de realiteit van de kartelvorming bij de verkiezingen;
- de regeling te verfijnen inzake de vervanging van rechtswege van een lid van de deputatie, ingeval niet voldaan is aan de vereiste aanwezigheid van beide geslachten in het uitvoerend college van de provincie;
- de mogelijkheden tot participatie van de inwoners aan het beleid te vergroten door het invoeren van het burgerinitiatief².

VORMVEREISTEN

3. Blijkens de stukken gevoegd bij de adviesaanvraag heeft de Vlaamse Regering op 24 februari 2006 beslist de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden, te gelasten over het voorliggende ontwerp het advies in te winnen van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

Die adviezen zijn niet in het aan de Raad van State voorgelegde dossier opgenomen en in ieder geval heeft de Vlaamse Regering ervan geen kennis genomen en erover niet beraadslaagd vooraleer het ontwerp om advies aan de Raad van State voor te leggen.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van de voornoemde adviezen nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, voor een nieuw onderzoek aan de afdeling wetgeving worden voorgelegd³.

(2) Memorie van toelichting, p. 1.

(3) Er moet worden opgemerkt dat de Raad van State principieel pas om advies kan worden gevraagd dan nadat het betrokken ontwerp alle achtereenvolgende stadia van de administratieve voorbereiding heeft doorgemaakt en het tot het vaststellen van het ontwerp bevoegde orgaan de mogelijkheid heeft gehad het ontwerp eventueel aan te passen in het licht van de vervulde vormvereisten (R.v.St., Roos, nr. 71.514, 3 februari 1998). De stukken met betrekking tot die vormvereisten dienen overigens te worden opgenomen in het aan de Raad van State bezorgde dossier. De adviesaanvrager wordt verzocht zich in de toekomst aan deze regel te conformeren.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

4. Aangezien het ontwerp alleen gewestaangelegenheden regelt, dient artikel 1 geredigeerd te worden als volgt:

"Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid."

Artikel 2

5. Het verdient aanbeveling het ontworpen artikel 6, § 1, derde lid, tweede volzin, van het provinciedecreet te preciseren door de woorden "voor elk kiesdistrict" in te voegen na de woorden "de Vlaamse Regering".

6. Gelet op het ontworpen artikel 6, § 1, derde lid, van het provinciedecreet en de bij dit ontwerp van decreet gevoegde bijlage, geeft de Raad van State de stellers van het ontwerp ter overweging, teneinde de transparantie te bevorderen, om de verwijzing in artikel 6, § 1, eerste lid, van het provinciedecreet naar het Kieswetboek te schrappen en aan de tabel van de genoemde bijlage een kolom toe te voegen die toelaat om op rechtstreekse wijze uit te maken welke de gemeenten van het kieskanton zijn.

Artikel 3

7. Wat betreft het ontworpen artikel 7, § 1, derde lid, van het provinciedecreet, is het niet duidelijk wat er dient te gebeuren indien ook de nieuwe verkiezing ongeldig wordt verklaard.

Met betrekking tot een gelijkkluidende bepaling in het voorontwerp van decreet tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005, namelijk het ontworpen artikel 7, § 1, derde lid, ervan (artikel 2 van dat ontwerp) en waarover de Raad van State heden advies 39.983/3 geeft, heeft de afdeling wetgeving het volgende opgemerkt:

.../...

"5. Wat betreft het ontworpen artikel 7, § 1, derde lid, van het gemeentedecreet, is het niet duidelijk wat er dient te gebeuren indien ook de nieuwe verkiezing ongeldig wordt verklaard.

Hierover om toelichting gevraagd, heeft de gemachtigde van de regering het volgende verklaard:

«Het tweede lid en de ontworpen, derde en vierde leden van artikel 7, § 1, van het gemeentedecreet zijn van toepassing wanneer een nieuwe verkiezing plaats moet hebben, ongeacht het aantal nieuw te houden verkiezingen. De installatievergadering wordt samengeroepen binnen tien dagen nadat de uitslag definitief is.

Het tweede, derde en vierde lid van artikel 7, § 1, van het gemeentedecreet zal slechts voorrang hebben op het eerste lid als de installatie van de gemeenteraad niet kan plaatsvinden op de eerste werkdag van de maand januari.»

Het verdient aanbeveling die toelichting op te nemen bij de artikelsgewijze bespreking."

Die opmerking kan worden herhaald wat betreft het ontworpen artikel 7, § 1, derde lid, van het provinciedecreet.

Artikel 4

8. Het ontworpen artikel 8, § 1, eerste lid, zesde volzin, van het provinciedecreet voorziet in een sanctie voor de verkozene die meer dan één akte van voordracht (van de kandidaat-voorzitter van de provincieraad) ondertekent.

Met betrekking tot een gelijklopende bepaling in het voorontwerp van decreet tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005, namelijk het ontworpen artikel 8, § 1, eerste lid, zesde volzin, ervan (artikel 3 van dat ontwerp), en waarover de Raad van State heden advies 39.983/3 geeft, heeft de afdeling wetgeving het volgende opgemerkt:

"6. Het ontworpen artikel 8, § 1, eerste lid, zesde volzin, van het gemeentedecreet voorziet in een sanctie voor de verkozene die meer dan één akte van voordracht ondertekent. De gemachtigde van de regering heeft verklaard dat die sanctie slechts geldt voor de duur van de betrokken zittingsperiode, en dat, indien de betrokken mandataris reeds één van de in het genoemde artikel 8, § 1, eerste lid, zesde volzin, vermelde mandaten bekleedt, het betrokken mandaat van rechtswege vervalst.

.../...

De Raad van State geeft de stellers van het ontwerp ter overweging om de tekst op dit punt aan te vullen."

Die opmerking kan worden herhaald wat betreft het ontworpen artikel 8, § 1, eerste lid, zesde volzin, van het provinciedecreet. *Mutatis mutandis* geldt deze opmerking ook voor het ontworpen artikel 45, § 1, eerste lid, vijfde volzin, van het provinciedecreet (artikel 7 van het ontwerp).

Artikel 5

9. Bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005, waarover de Raad van State heden advies 39.983/3 geeft, heeft de gemachtigde van de regering met betrekking tot artikel 5 ervan verklaard (opmerking 7), dat aan de Vlaamse Regering de opdracht zal worden gegeven om het model van afzonderlijke akte inzake fractievorming te ontwerpen.

Ook hier verdient het aanbeveling de Vlaamse Regering in het ontworpen artikel 38, § 2, van het provinciedecreet daarmee uitdrukkelijk te gelasten.

10. Wat betreft het ontworpen artikel 38, § 2, vierde lid, tweede volzin, van het provinciedecreet, kan worden verwezen naar opmerking 9 die de Raad van State heeft gemaakt bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005, en waarover de Raad van State heden advies 39.983/3 geeft:

"9. Op de vraag van de auditeur-verslaggever of voor het ontworpen artikel 38, § 2, vierde lid, tweede volzin, van het gemeentedecreet moet worden aangenomen dat de gemeenteraad zich enkel zal moeten uitspreken in het geval er effectief twee fracties zullen worden gevormd (met toepassing van het ontworpen artikel 38, § 2, eerste lid, 2°, laatste zinsnede, van het gemeentedecreet), heeft de gemachtigde van de regering verklaard:

«Inderdaad, dat is trouwens de reden dat er expliciet wordt verwezen naar het eerste lid. De raad moet zich enkel uitspreken over de vraag of aan de voorwaarden inzake fractievorming, zoals beschreven, is voldaan. Hij spreekt zich niet uit over de fractievorming zelf, waartoe uitsluitend de verkozenen op de lijst zelf beslissen. De raadsbeslissing creëert eveneens de mogelijkheid om over deze beslissing desgevallend een uitspraak in het kader van het bestuurlijk toezicht te bekomen.»

.../...

Die bedoeling blijkt echter onvoldoende uit de tekst. Het ontwerp dient op dit punt aangevuld te worden."

Die opmerking kan ook hier worden herhaald.

Artikel 10

11. Luidens artikel 10, § 1, van het ontwerp treedt artikel 6 van het provinciedecreet van 9 december 2005, zoals het zal worden gewijzigd bij artikel 2 van het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt, in werking op de dag van de bekendmaking van dat decreet in het Belgisch Staatsblad.

Die ontworpen paragraaf moet echter worden geredigeerd als een wijzigingsbepaling van artikel 268 van het provinciedecreet.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	kamervoorzitter,
	J. SMETS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. WEEKERS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT